

Terveydenhuollon varmennepalveluiden toteuttaminen osana VRK:n varmennepalveluja Tilannekatsaus

TERVEYDENHUOLLON ATK-PÄIVÄT
24.-25.5.2011
Pekka Jelekäinen
Väestörekisterikeskus

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

Väestörekisterikeskus (VRK)

- Perustettu 1969
- Toimii valtiovarainministeriön hallinnonalalla
- Toimitilat Helsingissä ja Kokkolassa
- Henkilökuntaa noin 120

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

Väestörekisterikeskuksen perustehtävä

- Väestörekisterikeskuksen tehtävänä on mahdollistaa väestötietojärjestelmän tietojen ja Väestörekisterikeskuksen varmennetun sähköisen asioinnin palvelujen käyttö yhteiskunnan toimintojen ja tietohuollon tukena.
- Väestörekisterikeskus edistää toiminnallaan yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa ja tietoturvallisuutta sekä hyvän tietojenkäsittely- ja tiedonhallintatavan kehittämistä ja noudattamista.
- Väestörekisterikeskus on yhdessä maistraattien kanssa väestötietojärjestelmän rekisterinpitäjä.
- Väestörekisterikeskus ylläpitää ja kehittää väestötietojärjestelmää, sen tietoja ja tietojen laatua sekä varmennettua sähköistä asiointia.
- Väestörekisterikeskus tarjoaa väestötietojärjestelmän tietopalveluja ja varmennepalveluja.

Varmennepalvelut

- Kansalaisvarmenne
- Organisaatiovarmenne
  - Tilapäisvarmenne
- Terveysthuollon varmenteet
- Palvelinvarmenne
- Sähköpostivarmenne
- Matkustusasiakirjojen varmenteet

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

Tausta

- Valtiovarainministeriön asettaman Varmennetuotannon uudelleenorganisointi -työryhmän näkemyksen mukaan tavoitteena on keskittää varmennetuotannon palvelut yhteen paikkaan.
- Talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi kokouksessaan 13.4.2010 VM:n ja STM:n ehdotusta sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) terveydenhuollon varmentamista ja terveydenhuollon virkavarmennepalvelujen tuottamista koskevien tehtävien siirtämistä Väestörekisterikeskuksen (VRK) tehtäviksi 1.1.2011 lukien toistaiseksi.
- VRK asetti 20.5.2010 projektin, jonka tarkoituksena oli yhdistää Valviran varmennetuotanto (varmentajatehtävät ja varmenneinfrastruktuuri) osaksi VRK:n varmennepalveluja 1.11.2010 mennessä.
- Projektin lopputuloksena syntyneet VRK:n varmennepalvelut täyttävät varmennetuotannon järjestämiseen liittyvien lakien, Valviran ja STM:n sekä laatuvarmenteen asettamat vaatimukset

Mikä muuttuu/muuttui?

Varmentajuus

- Lakimuutoksilla varmentajuus ja kortin liikkeellelaskija vaihtui - Valvira->VRK
  - Lakimuutokset tulivat voimaan 1.12.2010 lukien
    - Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (661/2009)
    - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
    - Laki sähköisestä lääkemääräyksestä (61/2007)
    - Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstä (559/1994)
  - Varmenteet myönnetään VRK:n nimissä (uudet CA:t)
  - Varmenteet ovat VRK:n juurivarmenteen alla -> yhteinen luottamusketju, valmiiksi Microsoft-selain/käyttöjärjestelmäjakelussa
  - VRK:n myöntämät terveydenhuollon henkilövarmenteet ovat laatuvarmenteita
  - Varmennepolitiikka ja -käytäntöasiakirjat VRK:lta

Mikä muuttuu/muuttui?

Terveydenhuollon sopimuskäytännöt

- Asiakassopimus
  - Terveydenhuollon asiakassopimus koskee asiakkaana olevan sairaanhoitopiirin alaisia terveydenhuollon organisaatioita ja yksiköitä.
  - Yksityisten terveydenhuollon toimijoiden kanssa laaditaan omat terveydenhuollon asiakassopimukset.
- Rekisteröintisopimus
  - Rekisteröintisopimuksen kohteena on terveydenhuollon henkilövarmenteiden rekisteröinti, mikä sisältää terveydenhuollon varmennepalvelujen rekisteröintipisteen ylläpitämisen, terveydenhuollon henkilövarmenteiden rekisteröintiin liittyvät tehtävät (mm. varmennehakemusten käsittely ja varmennekorttien jakelu) ja terveydenhuollon henkilövarmenteiden sulkemisen, sekä muut rekisteröintisopimuksessa ja sen liitteissä Rekisteröijälle osoitetut tehtävät

Mikä muuttuu/muuttui?

Terveydenhuollon sopimuskäytännöt

Valtuutus terveydenhuollon henkilövarmenteiden rekisteröijälle

- Valtuutukset ovat asiakas- ja rekisteröintisopimusten liitteenä
- Valtuutus annetaan tilanteen mukaan:
  1. Asiakkaana oleva terveydenhuollon palvelujen antaja valtuuttaa toisen terveydenhuollon palvelujen antajan toimimaan henkilövarmenteiden rekisteröijänä. Tai:
  2. Rekisteröijänä toimiva sopimusosapuoli voi valtuutuksella siirtää rekisteröintipisteen ylläpitämistä ja hoitamista koskevien tehtäviensä toteuttamisen omistamalleen yritykselle. Siirto edellyttää varmentajan etukäteen antamaa kirjallista hyväksymistä. Tai:
  3. Asiakkaana oleva apteekki valtuuttaa Suomen Apteekkariliiton (SAL) toimimaan rekisteröijänä.

Mikä muuttuu/muuttui?

Kortti

- Korttitoimittaja on Oberthur
- Sirukorttien valmistus pääsääntöisesti korttitehtaalla
- Korttien tulostuslaatu aiempaa parempi
- Sirustandardi eurooppalainen IAS ECC
- 2048bit RSA-avain myös todentamisvarmenteisiin
- Reaaliaikaisesti valmistettavat varakortit (kierrätettävissä)
  - online-varmennehaku
  - tilapäiskäyttöön tunnistautumisessa ja työasemakirjautumisessa sekä allekirjoittamisessa
  - vakioitu ratkaisu
  - varmenteilla oikeat tiedot, ammattihenkilöiden osalta tehdään aina Terhikista ammattioikeuksien tarkistus
  - varmenteita voidaan hakea ja poistaa sirulta useasti
  - 24/7/365 hallinnointi
  - voimassaoloaika rajoitettu (enintään 3kk)

Terveydenhuollon ammattikortti

Myönnetty
30.4.2011
7055 kpl

Terveydenhuollon henkilöstökortti

Myönnetty
30.4.2011
304 kpl

Terveydenhuollon toimijakortti

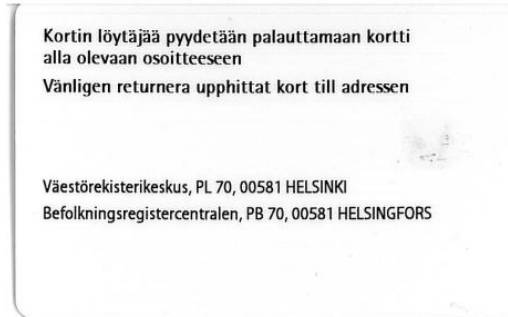

Myönnetty
30.4.2011
51 kpl

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

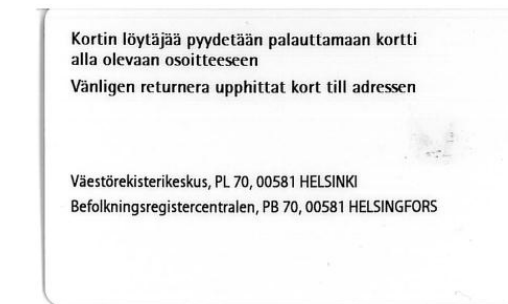
Terveydenhuollon varakortti

Terveydenhuollon testiammattikortti

Terveydenhuollon varakortti

Mikä muuttuu/muuttui?

Korttit ja varmenteet

- Terveydenhuollon palveluvarmenteet:
  - palvelinvarmenne
  - järjestelmäallekirjoitusvarmenne
  - sähköpostipalveluvarmenne

Mikä muuttuu/muuttui?

Rekisteröinti

- Rekisteröintipisteiden määrä kasvaa tarvittavaan määrään, esim. 1000 kpl
- Rekisteröintipisteiden "kalustus" erittäin kevyt: Lähes mikä tahansa Windows PC kahdella kortinlukijalla. Ei korttitulostimia, ei digikameroita.
- Selainkäyttöinen korttien tilaus- ja hallinnointisovellus – Vartti
  - Vartti mahdollistaa tuotteiden elinkaaren hallinnan (sopimukset, tuotemääritykset, tilaukset ja seuranta)
  - Raportointi
  - Keskitetty tai hajautettu tilaus- ja hallinnointijärjestelmä (24/7)
  - Tietoturvallinen ja helppokäyttöinen
  - Varttiin voidaan vastaanottaa TH-henkilöstön korttien massatilauksia ulkoisista järjestelmistä tuotettujen aineistojen perusteella
  - Terhikki- ja VTJ-tarkistukset terveydenhuollon henkilöstön rekisteröinnin yhteydessä

Mikä muuttuu/muuttui?

- Kortinlukijaohjelmisto
  - Kortinlukijaohjelmiston käyttöoikeus tulee voimassaolevan kortin mukana (DigiSign:n rajoitettu VRK-versio)
- Hakemisto
  - Hakemisto ja sulkulistapalvelu osoitteessa ldap.fineid.fi
  - Terveydenhuollon varmenteet on lisätty myös www.fineid.fi-sivuston selainkäyttöiseen varmennehakupalveluun sekä testipalveluun
- Sulkupalvelu
  - Terveydenhuollon henkilövarmenteiden sulkupalvelu liitetty osaksi nykyistä sulkupalvelua (Luottokunta)
  - Sulkupalvelussa on myös keskitetty varakortin sulkumahdollisuus
  - Sulkupalvelu palvelee ympäri vuoden kaikkina vuorokauden aikoina
  - Selvitetään sulkupalvelun toteuttamismahdollisuutta myös Vartin kautta

Mikä muuttuu/muuttui?

- Neuvontapalvelu
  - Astropolistieto (kortinhaltijat), apua yleisimmissä kortinkäyttöön liittyvissä ongelmatilanteissa
  - Tiedon asiakastuki (Vartti-käyttö), apua VTJ- ja Vartin käyttäjätunnuksiin liittyvissä ongelmissa
- VRK:lle oikeus käyttää Valviran ammattioikeustietoja
- Valviralle oikeus tarkistaa VRK:n varmennejärjestelmän tietoja
- VRK osallistuu jatkossa joihinkin terveydenhuollon työryhmiin, yms. yhtenä palveluntuottajana.

Mikä ei muutu?

- Valvira rekisteröi ja laillistaa th-ammattihenkilöt kuten nytkin
- Valviralla oikeus rajoittaa tai peruuttaa th-ammattioikeudet kuten nytkin
- Valvira ohjaa & valvoo ammattihenkilöitä kuten nytkin
- Ammattihenkilöiden varmenteissa käytetään Valviran antamia rekisteröintinumeroita ja yksilöintitunnuksia kuten nytkin
- Valvira kehittää ja ylläpitää attribuutti- ja rajoitustietopalvelua kuten nytkin
- Organisaatioiden tulee rekisteröidä henkilöstönsä ja esim. hankkia kortinlukijat. Jo hankitut kortinlukijat toimivat myös VRK:n myöntämien korttien kanssa.
- TEO:n, Valviran tai sairaanhoitopiirien liikkellelaskemat varmenteet ovat käytettävissä normaalisti

Siirtymäaika

- Valviran nykyinen järjestelmä toimii varajärjestelmänä korkeintaan 30.6.2012 saakka

Laatuvarmenteet

- Väestörekisterikeskus on Suomen ensimmäinen ja tällä hetkellä ainoa laatuvarmenteiden myöntäjä Suomessa
- Väestörekisterikeskus toimii näiden sertifikaattien mukaisesti

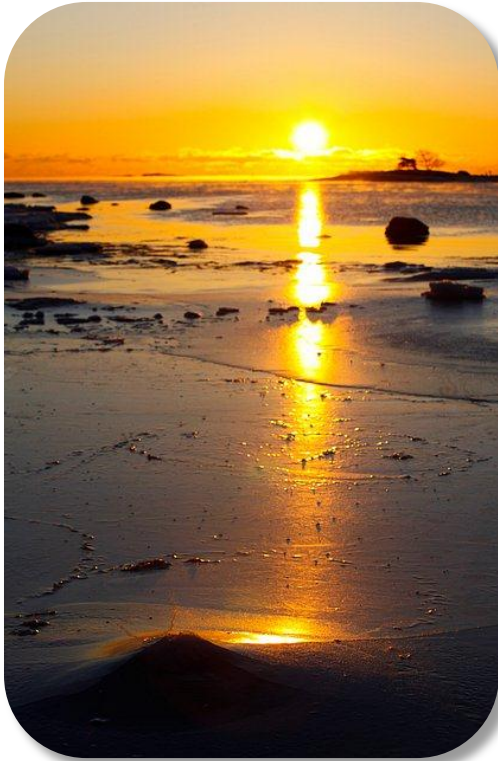

ISO/IEC 27001

ISO 9001

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta

Kiitos!

Pekka Jelekäinen

Puh. 09 2291 6768

e-mail: pekka.jelekainen@vrk.fi

Yhteistyöllä vaikuttavuutta ja luottamusta